

we are **ICF**

Podpora EÚ ETS pre energeticky sektor v Slovenskej republike

Boris Valach, konzultant, eclareon

Jonathan Lonsdale, riaditeľ pre poradenstvo, ICF

26. septembra 2018

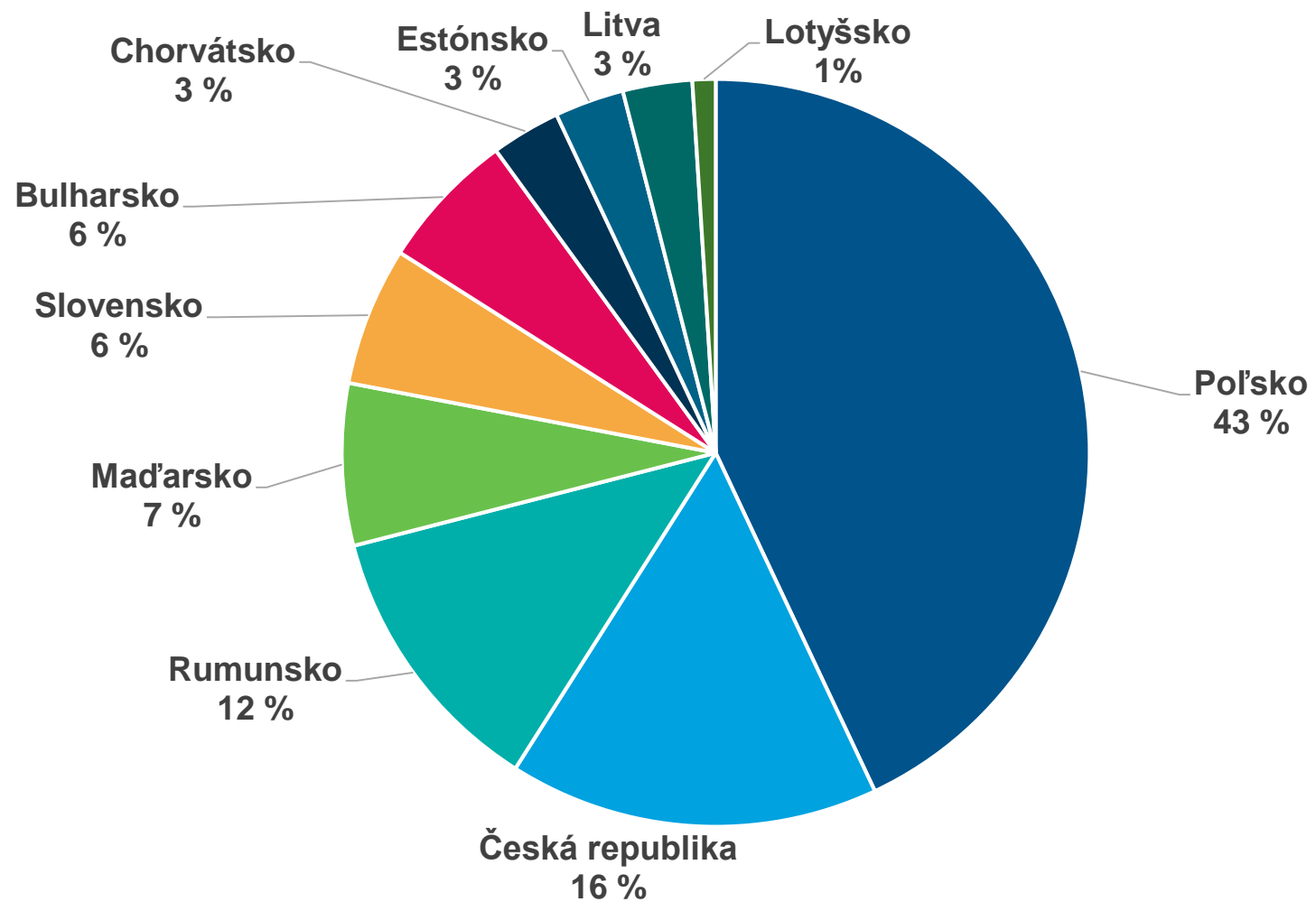

Časť 1: Modernizačný fond & článok 10c – rozsah, pôsobnosť, formy, riadenie a harmonogram

Úvod

- Revidovaná smernica o systéme obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov EU ETS zaviedla ako súčasť 4. fázy (2021-2030) viacero solidárnych finančných mechanizmov pre 10 členských štátov vrátane Slovenska:
  - Modernizačný fond;
  - Prechodné bezplatné pridelovanie emisných povoleniek pre výrobu elektrickej energie (článok 10c Smernice);
  - Emisné povolenky vyhradené na účely solidarity.
- Hlavným cieľom je podporiť členské štáty v modernizácii a dekarbonizácii ich energetických systémov.

Prehľad rozdelenia modernizačného fondu medzi príjemcov

Pri cene tony CO2 25 EUR, finančná hodnota podielu na Modernizačnom Fonde predstavuje:

- PL = 3,3 mld. EUR
- CZ = 1,24 mld. EUR
- SK = 475 mil. EUR
- LV = 77,5 mil. EUR

Prioritné investície musia reprezentovať 70 % objemu Modernizačného Fondu (max 100% podpora, platia pravidlá štátnej pomoci)

Modernizácia energetických systémov

OZE

Siete (vrátane teplovodov CZT)

Interkonektory

Skladovanie energie

Zvyšovanie energetickej efektívnosti

Výroba energie (okrem uhlia)

Doprava, budovy, poľnohospodárstvo & odpady

Transformácia uhoľných regiónov

Presun / zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov

Vzdelávanie a podpora pri hľadaní zamestnania

Podpora začínajúcich podnikov (startupov)

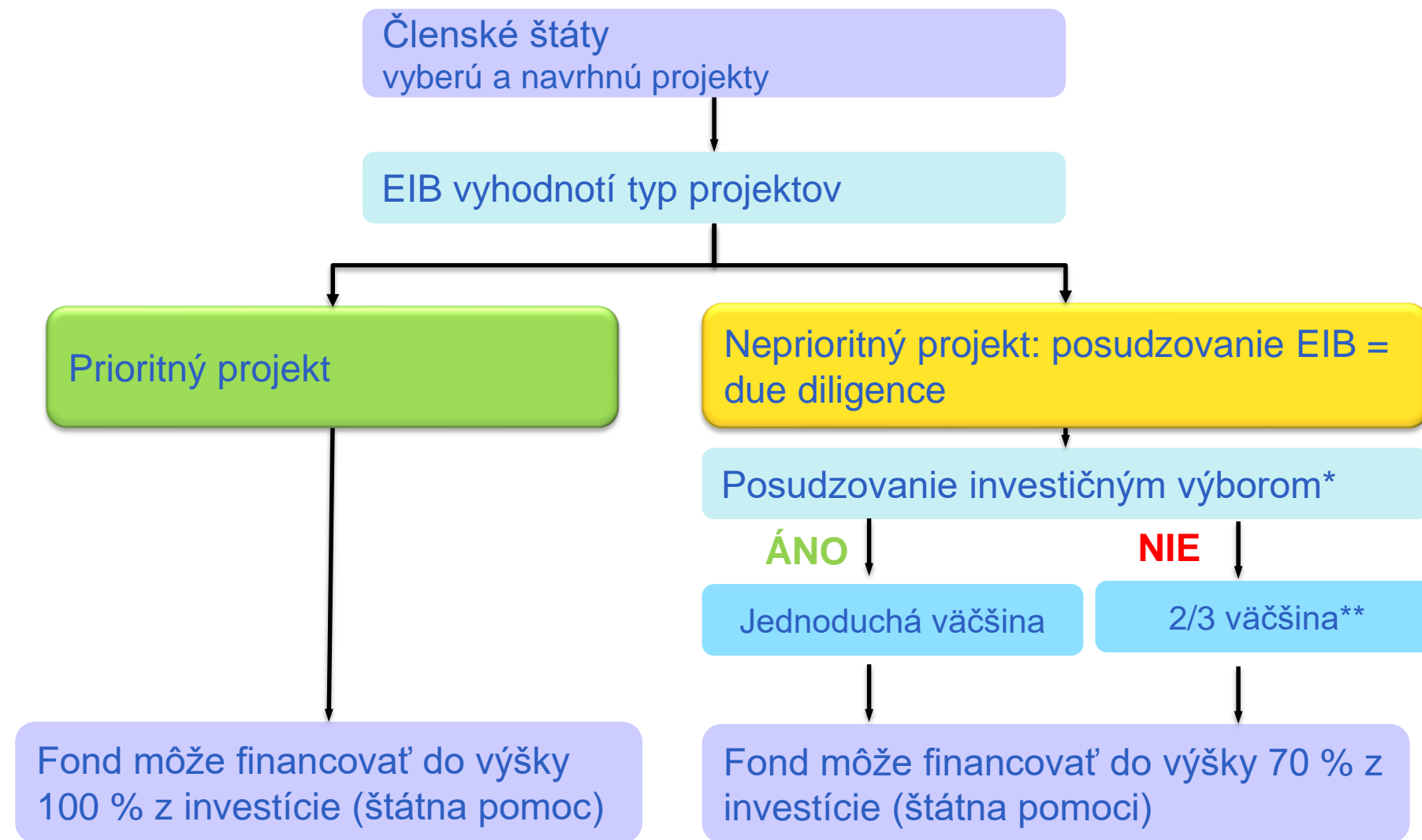
Najviac 30 % z modernizačného fondu sa môže použiť na neprioritné investície

- **Musia byť v súlade s**

- rámcom politik EÚ v oblasti klímy a energetiky do roku 2030
- dlhodobými cieľmi Parížskej dohody

- **Zariadeniam na výrobu energie, ktoré využívajú uhlie nemôže byť poskytnutá žiadna podpora.**

Zjednodušené schvaľovanie prioritných projektov v rámci Modernizačného Fondu

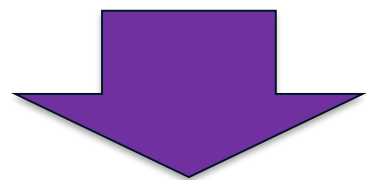

*10 prijímajúcich ČŠ, 3 podporujúce ČŠ, KOM, EIB

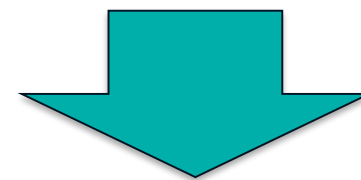
**Hlasuje sa v investičnom výbore bez účasti dotknutých ČŠ a EIB

Členské štáty môžu financovať projekty z Modernizačného Fondu viacerými spôsobmi

A/ALEBO

**Spolufinancovať
existujúce podporné
schémy**

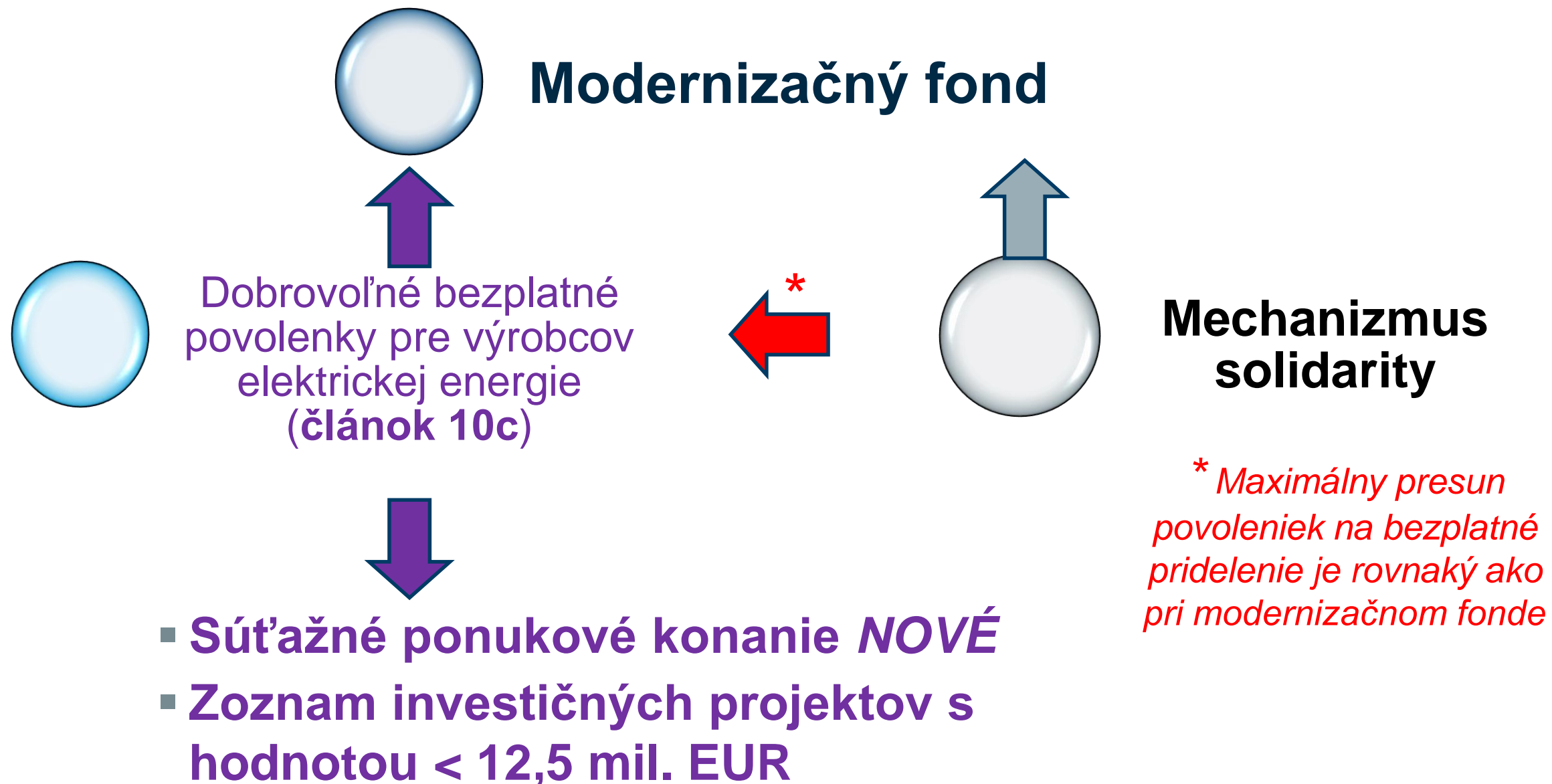
napr. granty/finančné nástroje pre
energetickú efektívnosť

- Individuálne dotácie
- Nové podporné schémy

Modernizačný fond & článok 10c – potenciálny rozsah

- Modernizačný fond je nástroj solidarity EÚ: všetky členské štáty do neho prispievajú, zatiaľ čo iba 10 môže z neho čerpať.
- Modernizačný fond reprezentuje najmenej 2 % povoleniek EU ETS (cca 310 miliónov povoleniek), monetizovaných EIB, s finančnou alokáciou pridelenou prijímajúcim členským štátom podľa ich podielu na Fonde.
- Slovensko získa 6,13 % (približne 19 miliónov povoleniek) pre modernizáciu energetických systémov, energetickú efektívnosť a transformáciu uhoľných regiónov.
- Celková veľkosť mechanizmu článku 10c môže dosahovať do 40 % povoleniek, ktoré členský štát prerozdelí oprávneným subjektom ETS t.j. výrobcom elektriny, vo verejnej súťaži.

Možné synergie medzi Modernizačným Fondom, článkom 10c a príspevkami na solidaritu

Členské štáty musia splniť časový plán modernizačného fondu a článku 10c v zmysle Smernice o ETS

Workshopy v
prijímajúcich
členských štátoch
Sep 2018 – Jan 2019

Prijatie vykonávacieho nariadenia o Modernizačnom
Fonde v období 2019 – 2020

**V prípade využitia článku
10c, členské štáty musia
zverejniť schému verejnej
súťaže na verejné
pripomienkovanie
najneskôr do 30. júna 2019**

**Členské štáty musia
oznámiť Komisii prevod
emisných povoleniek do
Modernizačného Fondu
najneskôr do 30.
Septembra 2019**

Časť 2: Kontext v Slovenskej republike

Energetická politika Slovenskej republiky (2014)

- **Strategický dokument definuje ciele a priority do roku 2035 s výhľadom do roku 2050. Kľúčovým cieľom je zabezpečiť spoľahlivosť a stabilitu dodávok energie.**
- **Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky (2018) zdôrazňuje dôležitosť využívania domácich OZE, vrátane biomasy a vodnej energie s cieľom ďalšieho posilnenia energetickej bezpečnosti.**

Obnoviteľné zdroje energie

- **Schválený Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov (2010) stanovuje cieľ 14 % podielu OZE na celkovej konečnej spotrebe energie (GFEC)**
  - 2016: podiel OZE na GFEC vo výške 12 %
  - 2015: podiel OZE na GFEC vo výške 13 %
- **Produkcia OZE v roku 2016 predstavovala:**
  - 25 % výroby elektrickej energie
  - 16 % celkového komerčne predávaného tepla (pochádzajúceho predovšetkým z biomasy a určitého množstva geotermálnej energie – tepelné čerpadlá so zdrojom v zemi)
- **Cieľom Slovenskej republiky je dosiahnuť v roku 2030 16,5 % podiel na GFEC (podľa scenára Európskej komisie EUCO30).**

Národný akčný plán pre energetickú efektívnosť (2017) pre roky 2017-2019

▪ Opatrenia realizované v sektore budov:

- Zlepšenie tepelnej výkonnosti budov obývaných jednou alebo viacerými rodinami zo Štátneho fondu rozvoja bývania.
- Program SlovSEFF III – zvýhodnené pôžičky v prípade budov dosahujúcich min. úsporu energie vo výške 30 %.
- Nové stavebné normy so sprísnenými požiadavkami na minimálnu energetickú hospodárnosť.

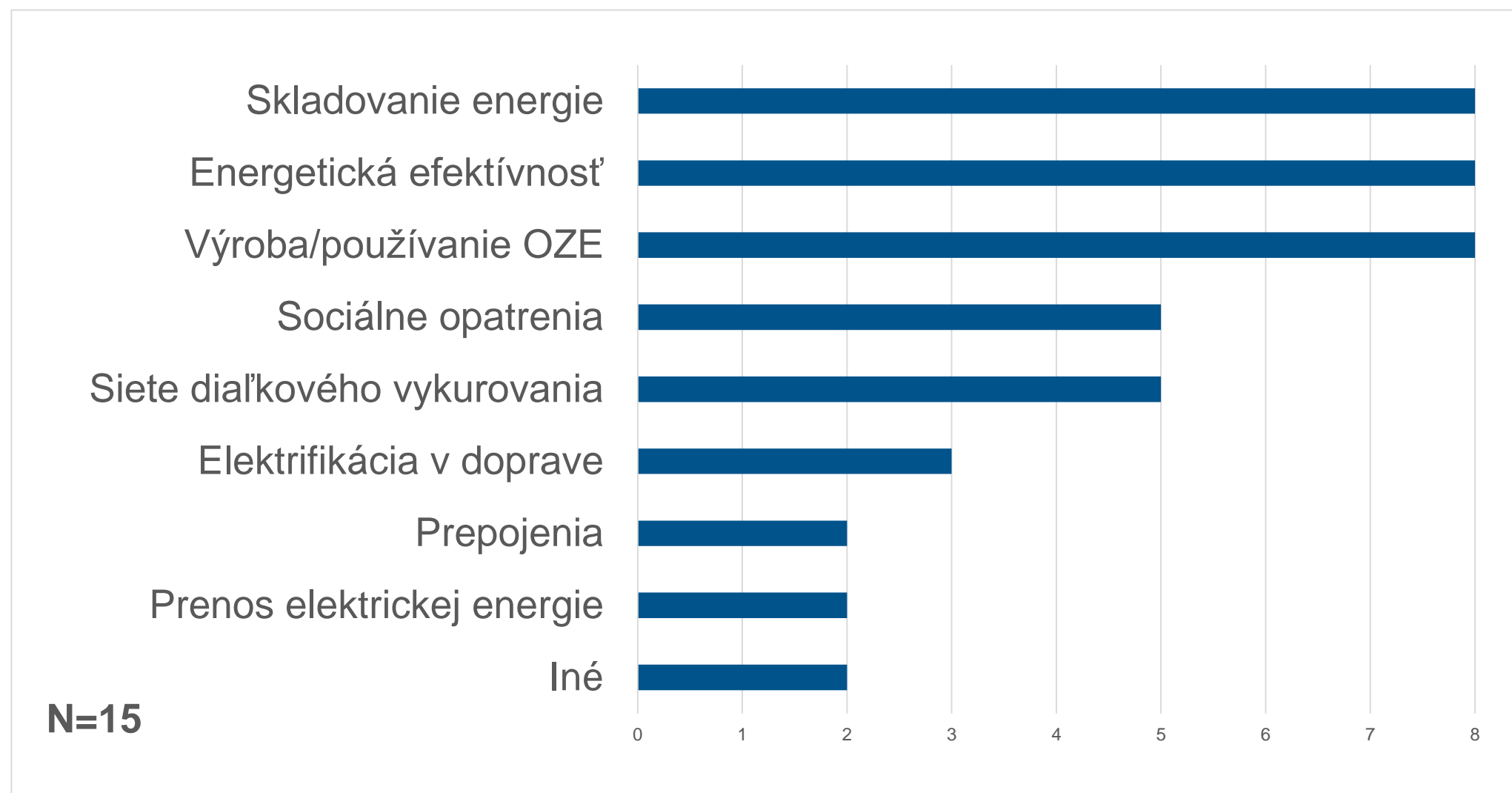
▪ Opatrenia realizované v priemysle:

- Podpora energetických auditov a implementácia opatrení v MSP – buď pomocou grantovej schémy v Bratislave alebo prostredníctvom OP EÚ umožňujúceho financovanie projektov mimo hlavného mesta
- Program SlovSEFF III – až do výšky 5 miliónov EUR na podnik s motivačnými platbami v rozmedzí 5 – 20 % z pôžičky.
- Rozšírenie dobrovoľných dohôd s veľkými priemyselnými podnikmi.

Časť 3: Spätná väzba získaná prostredníctvom dotazníka

Názory zainteresovaných strán na priority investícií do modernizácie slovenského energetického sektora

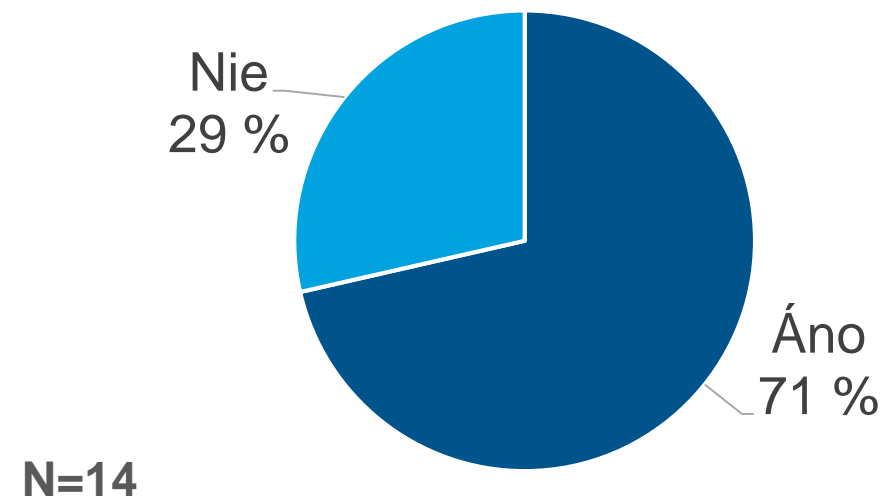
3 respondenti poskytli informácie o projektoch zaoberajúcich sa distribúciou tepla v celkovej výške 89 mil. EUR, a to buď s podporou vo forme grantov z operačných programov alebo iných nenávratných finančných príspevkov

Ako by mohli prostriedky ETS čo najviac zlepšiť súčasnú podporu poskytovanú verejným sektorom na Slovensku?

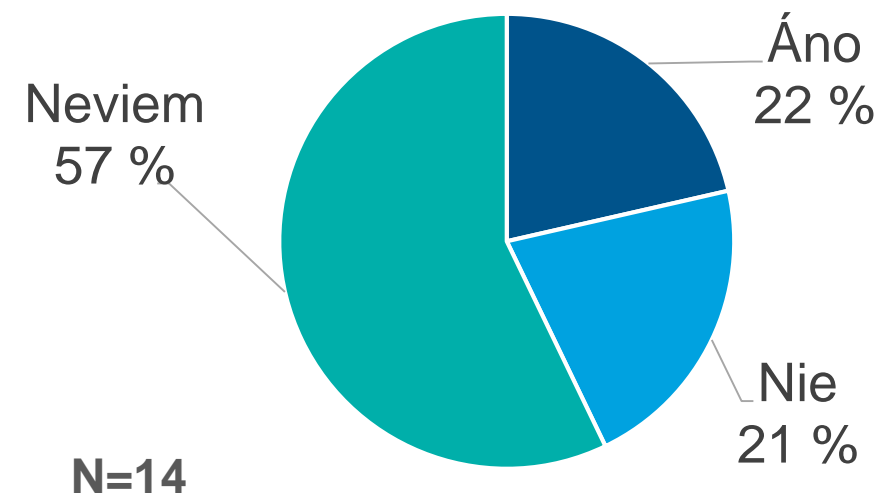

Jasnou témou diskusie je, či existuje priestor na združovanie zdrojov a integrovanie financovania

„Považovali by ste za užitočné, aby Slovensko zoskupilo svoje zdroje podľa článku 10c s modernizačným fondom?“

„Považujete za životaschopnú alternatívu integráciu prostriedkov z modernizačného fondu do inej schémy, resp. schém verejnej podpory na Slovensku?“

Existuje určitá zhoda, pokiaľ ide o to, čo je potrebné na zmiernenie rizík

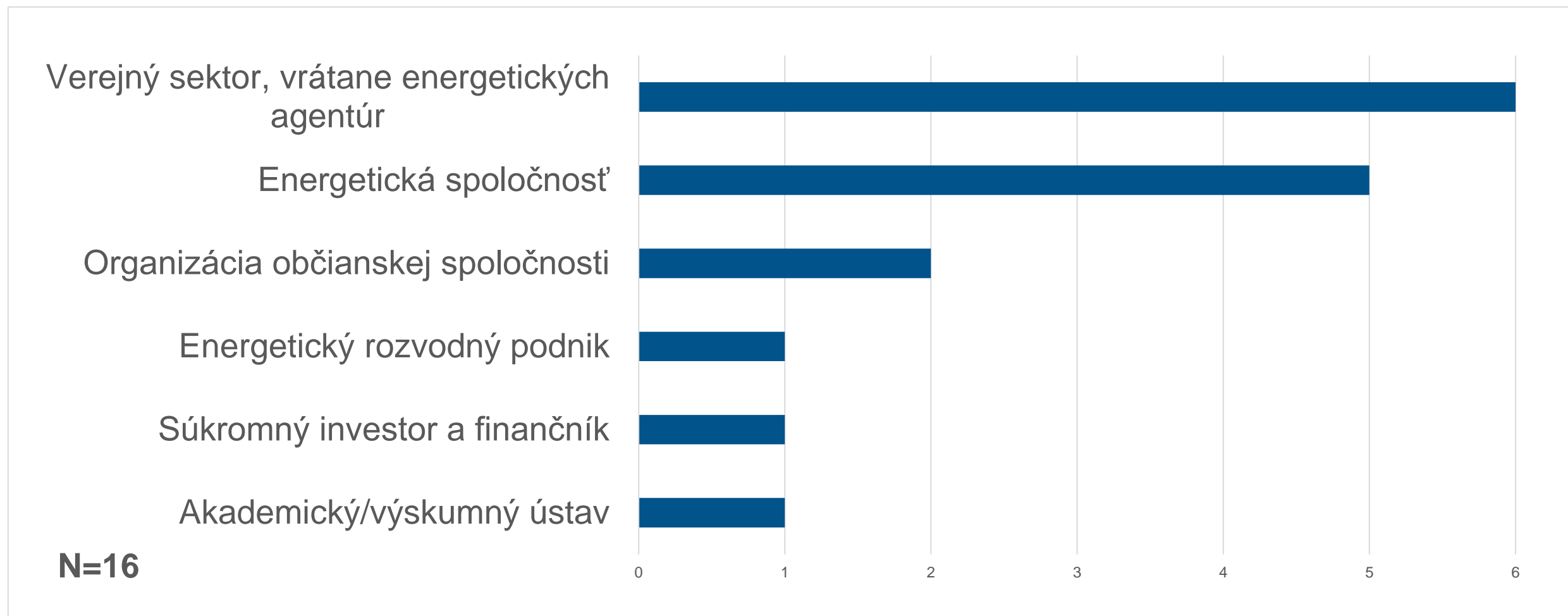
Národná úroveň (n = 9)	Sektorová (n = 6)	Organizačná (n = 4)
<p>Silné zameranie na regulačné aspekty, vrátane potreby:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Predvídateľného a transparentného energetického regulačného rámca ☐ Garantované ceny pre nízkouhlíkovú výrobu energie/jej skladovanie ☐ Dlhodobá perspektíva politík (10-15 rokov) ☐ Väčšia technická pomoc na podporu programu modernizácie 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Schopnosť generovať ekonomickú návratnosť projektov na určité obdobie – podpora investícií ☐ Zlepšená komunikácia ☐ Skvalitnenie vzdelania a zvýšenie odbornej spôsobilosti 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Synergie v rámci organizácie, ako aj so strategickými partnermi ☐ Prístup k vedomostiam a novým technológiám ☐ Technická pomoc

Otázka: „Okrem financovania pochádzajúceho z EU ETS, aké sú podľa Vášho názoru ďalšie podporné opatrenia potrebné na to, aby pomohli zmierniť riziká a vyvolali investičné rozhodnutia podporujúce modernizáciu energetického sektora na Slovensku?“

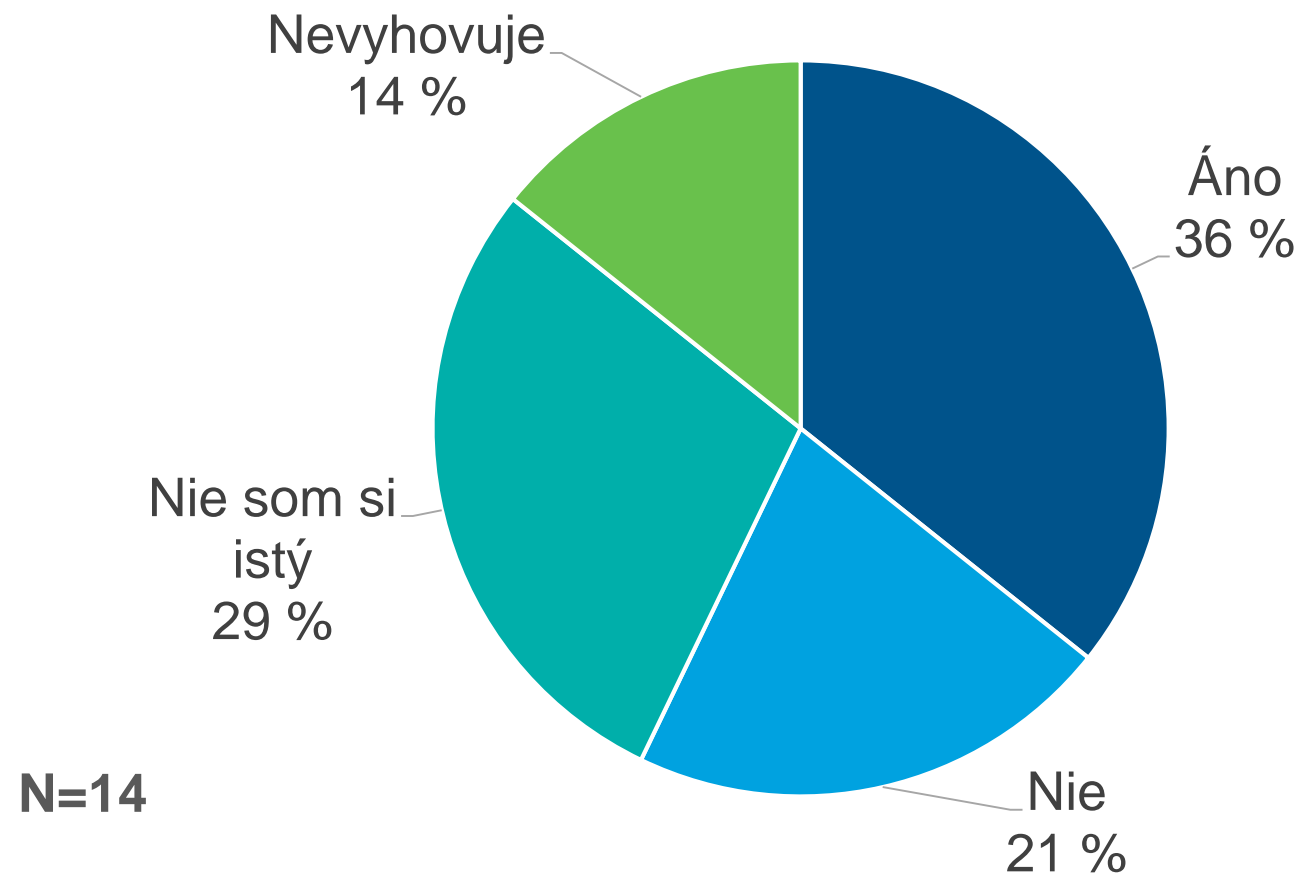
Ďakujem za pozornosť

Odpovede na prieskum naznačujú rôznorodý záujem o podporu energetického odvetvia

Je pravdepodobné, že Vaša organizácia požiadala o verejné financovanie v nasledujúcich 3 až 5 rokoch?

Súhrnné porovnanie modernizačného fondu a článku 10c

Modernizačný fond (MF)	Článok 10c (voliteľné pridelovanie bezodplatných kvót)
2 % strop pre obchodovanie s emisnými kvótami pre modernizačný fond je nezávislý od množstva povoleniek pridelených štátu prostredníctvom aukcie.	Akékoľvek dobrovoľné bezplatné pridelovanie povoleniek vyplývajúce z článku 10c znižuje množstvo povoleniek pridelených štátu prostredníctvom aukcii.
Modernizačný fond bude určite zavedený. Prenos kvót vyplývajúcich z článku 10c môže zefektívniť jeho činnosť.	Fungovanie fondu a mechanizmu článku 10c bude mať za následok zvýšenie administratívnej záťaže a nákladov.
<p>Prioritné projekty: miera financovania až do 100 % a pokrýva najmenej 70 % z celkovej čiastky fondu;</p> <p>Neprioritné projekty: miera financovania až do 70 %.</p>	<p>Maximálna miera financovania až do výšky 70 %.</p> <p>Zvyšné náklady musia byť financované z prostriedkov súkromných právnických osôb.</p>
Členský štát môže využiť existujúce finančné mechanizmy a má viac možností pri výbere hlavných oblastí záujmu a princípov vypracovania zoznamu možných projektov.	Je potrebné zriadiť národné ponukové konanie/verejnú súťaž.
Ľahší systém riadenia a väčšia flexibilita programov.	Kvóty pridelené zariadeniam ETS vyrábajúcim elektrickú energiu znižujú flexibilitu využívania mechanizmu.

Bezplatné pridelovanie povoleniek (článok 10c) je považované za štátnu pomoc

- **Prioritné projekty v rámci Modernizačného Fondu by mohli potenciálne získať 100 % podporu, avšak táto podpora je tiež predmetom ustanovení o štátnej pomoci.**
- **Európska Komisia už schválila štátnu pomoc viacerým slovenským programom, ktoré podporujú obnoviteľné zdroje a účinnejšiu výrobu energie:**
  - Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie (SA.48968)
  - Vysokoúčinná kombinovaná výroba elektrickej energie a tepla (SA.49111)
  - Opatrenia energetickej efektívnosti v podnikoch (SA.49110)

⇒ *Modernizačný Fond a článok 10c poskytujú príležitosti na zlepšenie súčasného stavu a/alebo na zavedenie nových postupov využívajúcich otvorenú súťaž.*